

Προτάσεις κοστολόγησης γραφιστικών υπηρεσιών

Σκέψεις της Ε.Γ.Ε. πάνω στη λογική κοστολόγησης

Η Ένωση Γραφιστών Ελλάδας, στα πλαίσια της Ημερίδας της με τίτλο «Κοστολογούμε;» ζήτησε από πέντε καταξιωμένους και έμπειρους επαγγελματίες, να παρουσιάσουν τις σκέψεις τους πάνω στις απαιτούμενες ώρες για την ολοκλήρωση πέντε ομάδων δημιουργικών υπηρεσιών γραφιστικής. Παρουσιάζουμε τις εισηγήσεις τους με σκοπό να αποτελέσουν αντικείμενο προβληματισμού και να λειτουργήσουν σαν παράδειγμα της λογικής κοστολόγησης που πρέπει να ακολουθούμε.

37 «Τελικά, κοστολογούμε σωστά;» Αγαπητοί συνάδελφοι, Το άρθρο που ακολουθεί αλλά και η μελέτη που αυτό προλογίζει, αποτελεί κομμάτι μίας

φιλόδοξης προσπάθειας: να αποκτήσει ο κλάδος της ελληνικής γραφιστικής, ενιαία λογική κοστολόγησης των δημιουργικών υπηρεσιών που παρέχει.

Η μελέτη «Σκέψεις πάνω στην λογική κοστολόγησης και τις απαιτούμενες ώρες απασχόλησης ανά δημιουργική υπηρεσία γραφιστικής» παρουσιάστηκε για πρώτη φορά, στην Ημερίδα της Ένωσης Γραφιστών Ελλάδας με θέμα «Κοστολογούμε;» (Ιούλιος 2004) και είχε δύο πρωτοτυπίες.

Για πρώτη φορά εισήγαγε τις έννοιες «ωριαία αποζημίωση» και «χρέωση με βάση τον χρόνο κάθε μελέτης» και, επίσης για πρώτη φορά ήταν αποτέλεσμα εισηγήσεων πέντε καταξιωμένων, έμπειρων συναδέλφων που προτείναν τους χρόνους που απαιτεί κάθε επιμέρους δημιουργική υπηρεσία μας.

Σήμερα, πέντε μήνες μετά, βλέποντας πως λειτουργεί στην αγορά η σημαντική αυτή μελέτη, θεωρούμε σκόπιμο να κάνουμε κάποιες επισημάνσεις και διευκρινήσεις:

- Οι προτεινόμενες ώρες περιλαμβάνουν τον συνολικό χρόνο που μας απασχολεί μία μελέτη από τη στιγμή της πρώτης επαφής μέχρι την αποπληρωμή του τιμολογίου (επαφές, brief, παρουσιάσεις, έρευνα, διορθώσεις, μετακινήσεις, pre-press, κλπ) και όχι μόνο το χρόνο σχεδιασμού. Δυστυχώς ξεχνάμε ότι ο χρόνος μας είναι το μόνο προϊόν μας, και η κάθε εργάσιμη μέρα έχει συγκεκριμένες ώρες.
- Οι χρόνοι, αλλά και τα ποσά που προκύπτουν πολλαπλασιάζονται τους χρόνους μελέτης με την ωριαία αποζημίωση (την προσωπική ή της επιχείρησής μας), αναφέρονται σε επαγγελματίες γραφίστες και ολοκληρωμένες μελέτες που σαν κύριο χαρακτηριστικό τους έχουν την δημιουργία και την πρωτοτυπία.
- Σε κάθε περίπτωση δείχνουν τη κατεύθυνση που πρέπει να τη-

νει κάθε επαγγελματίας αναφορικά με τους χρόνους (και άρα τις χρεώσεις του) αλλά και άλλα σημαντικά θέματα καθημερινής πρακτικής όπως η χρέωση «Αποζημίωσης Συμμετοχής σε διαγωνισμό».

Η Ένωση Γραφιστών, πιστεύει πως η κοινή λογική και κυρίως η αλλαγή νοοτροπίας κοστολόγησης αποτελούν σημαντικό στόχο γιατί βάζουν κανόνες στην αγορά, διαμορφώνοντας την προσφορά υπηρεσίας. Όχι συντηριακά, αλλά με βάση όρους και πρακτικές που σκοπό έχουν να ανεβάσουν την ποιότητα του ελληνικού design και την εκτίμηση που έχει η αγορά στις υπηρεσίες που παρέχει ο κλάδος.

Και κάτι ακόμη σημαντικότερο: διασφαλίζουν ότι οι αμοιβές μας, μας επιτρέπουν αξιοπρεπείς συνθήκες μελέτης, εργασίας αλλά και διαβίωσης.

Η μελέτη «Σκέψεις πάνω στην λογική κοστολόγησης και τις απαιτούμενες ώρες απασχόλησης ανά δημιουργική υπηρεσία γραφιστικής», είναι ενταγμένη στην ευρύτερη στρατηγική «εκπαίδευσης» του κλάδου και της αγοράς, που έχει η Ένωση, στην κατεύθυνση της ενιαίας ορολογίας και της κοινής επαγγελματικής πρακτικής. Εκεί συντείνουν και οι ημερίδες που ήδη έχουν ολοκληρωθεί με επιτυχία («Κοστολογούμε;», «Design management» και «Web Design») και οι θεματικές ημερίδες που θα ακολουθήσουν το 2005 και θα κορυφωθούν το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου.

Η προσπάθεια αυτή θα συνεχιστεί χωρίς ταλαντεύσεις και είμαστε σίγουροι ότι με την συμβολή όλων μας, Ενώσεως και γραφιστών, θα καταλήξει σε ένα σαφές και ξεκάθαρο περιβάλλον επαγγελματικής δράσης. Και αυτό είναι πολύ καλό για όλους, designers αλλά και πελάτες.

Δημοσθένης Μπρούσαλης
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΡΑΦΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Σε κάθε περίπτωση, οι σκέψεις που εκφράζονται στις εισηγήσεις αυτές καθώς και οι ώρες μελέτης που προτείνονται για κάθε επιμέρους υπηρεσία, αποτελούν προσωπικές εκτιμήσεις κάθε εισηγητή που έχει και την απόλυτη ευθύνη. Δεν αποτελούν προτεινόμενες αμοιβές ούτε αποκλειστικό γνώμονα για τους άλλους επαγγελματίες γραφίστες. Όμως, η συσσωρευμένη εμπειρία και η επιτυχημένη διαδρομή των εισηγητών εγγυώνται την, στα πλαίσια του εφικτού, ακριβή προσέγγιση του απαιτούμενου χρόνου κάθε μελέτης.

Όπως θα δείτε και πιο κάτω, η ενδεικτική τιμή ωριαίας αποζημίωσης των 15 ευρώ αποτελεί υπόθεση εργασίας, που υπολογίζεται με βάση τα κατώτερα όρια απολαβών. Βασίζεται σε 2 απλά δεδομένα:

1. Ο ελεύθερος επαγγελματίας πρέπει να αμοιβεται έστω λίγο παραπάνω από ότι ο αντίστοιχος συνάδελφός του που εργάζεται ως υπάλληλος, για να έχει νόημα το επιχειρηματικό ρίσκο που αναλαμβάνει.

2. Η ενδεικτική τιμή ωριαίας αποζημίωσης των 15 ευρώ, αν και δεν αποτελεί υπόδειξη αμοιβής, είναι υπολογισμένη με βάση τα κατώτερα όρια απολαβών. Η χρέωση ποσού μικρότερου των 15 ευρώ ανά ώρα, χωρίς να απαγορεύεται, δεν συνιστάται σε καμιά περίπτωση.

Το μοντέλο υπολογισμού της ενδεικτικής τιμής ωριαίας αποζημίωσης βασίζεται στον συνυπολογισμό των λειτουργικών εξόδων μίας επιχείρησης, το κόστος αποσβέσεων του εξοπλισμού, το κόστος ασφάλισης, τα υλικά που χρησιμοποιούνται κλπ., και την υπόθεση εργασίας ότι ο επαγγελματίας εργάζεται οκτώ ώρες ημερησίως επί δώδεκα μήνες τον χρόνο πετυχαίνοντας το μέσο ποσοστό κερδοφορίας του κλάδου και έχοντας απολαβές δεκατεσσάρων μηνών, δηλ. δώδεκα μισθούς και δύο «δώρα».

Στις προτεινόμενες ώρες μελέτης περιλαμβάνονται: τα προσέδια, η εισαγωγική συζήτηση (brief), τα αρχικά προσέδια που δίνουν την πρώτη εικόνα της μελέτης, οι συναντήσεις παρουσίασης και συνεννόησης με τον πελάτη, ένα στάδιο διορ-

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

θώσεων, και ο τελικός σχεδιασμός.

Η Ένωση εκτιμά ότι πρέπει να χρεώνεται επιμέλεια 10-15% στα κόστη και αμοιβές τρίτων (φωτογράφων, εικονογράφων, προεκτύπωσης, εκτύπωσης κλπ).

Κάθε μελέτη ξεκινάει αφού υπογραφεί έγγραφη ανάθεση του πελάτη προς τον γραφίστα, η οποία βασίζεται σε έγγραφη προσφορά εργασίας που έχει προηγηθεί, όπου περιγράφονται το θέμα της μελέτης, τα στάδια και η διαδικασία, ο προβλεπόμενος χρόνος, η μορφή παράδοσης του υλικού, η ανάλυση των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται και των στοιχείων που δεν περιλαμβάνονται, ο τρόπος πληρωμής κλπ

Σε περίπτωση που η προσχεδιακή εργασία απορριφθεί με ευθύνη του πελάτη και ζητηθεί επανάληψή της, προτείνεται επιπλέον χρέωση 30% της συνολικής αμοιβής επί όσες φορές επαναληφθεί η διαδικασία.

Η απαίτηση Αμοιβής Απόρριψης (Rejection Fee) είναι απαραίτητη ασφαλιστική δικλείδα επαγγελματικής επιβίωσης. Σκοπό έχει να αποζημιώσει τον μελετητή γραφίστα για τις ώρες και τα υλικά που δαπανώνται για την ολοκλήρωση και υποβολή προσχεδίων. Η Αμοιβή Απόρριψης αποτελεί ποσοστό 20-30% της κανονικής αμοιβής.

Η κοινή λογική κοστολόγησης διαφυλάσσει το επάγγελμα και την αξιοπρέπεια του γραφίστα και διαμορφώνει την καθημερινή επαγγελματική πρακτική του κλάδου, συμβάλλοντας δυναμικά στην βελτίωση της σχέσης προσφοράς και ζήτησης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Για την ευκολία του αναγνώστη, έγινε μία κατάταξη των πελατών σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με της δυναμική και την εμπέλεια κάθε επιχείρησης. Η αντιστοίχιση κάθε πελάτη σε μία από τις κατηγορίες αυτές είναι εκτίμηση του επαγγελματία γραφίστα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'

Ιδιώτες, προσωπικές μικροεπιχειρήσεις, μικρές προσωπικές εταιρίες, προσωπικά γραφεία, μικρά εμπορικά καταστήματα, μικρές βιοτεχνίες, τοπική αυτοδιοίκηση (μικροί Δήμοι), διάφοροι φορείς τοπικής δραστηριότητας, κ.λπ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'

Εμπορικές επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους, μεσαίες εταιρίες παροχής υπηρεσιών, βιοτεχνίες, μικρές βιομηχανίες, εισαγωγικά γραφεία, ξενοδοχεία και μικρές τουριστικές επιχειρήσεις, τοπική αυτοδιοίκηση (μεσαίοι Δήμοι), εταιρίες επαρχιακής ή νομαρχιακής δραστηριότητας κ.λπ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'

Βιομηχανίες, μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις, πολυεθνικές εταιρίες, τράπεζες, δημόσιοι οργανισμοί, πολιτικά κόμματα, μεγάλοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (μεγάλοι Δήμοι), διάφοροι οργανισμοί και επιχειρήσεις με πανελλήνια εμπέλεια, κατασκευαστικές, ναυτιλιακές, ασφαλιστικές εταιρίες κ.λπ.

Η κατανομή των πελατών σε κατηγορίες, γίνεται και για πρακτικούς λόγους: οι ώρες που απαιτούνται για κάθε μελέτη δημιουργικής υπηρεσίας γραφιστικής επηρεάζονται άμεσα από την εμπέλεια δράσης του πελάτη αφού μεγαλύτερος πελάτης

σημαίνει περισσότερη έρευνα, μεγαλύτερο όγκο προσχεδιακής εργασίας, μελετητική εργασία σε μεγαλύτερο βάθος κ.λπ.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗΣ ΤΙΜΗΣ ΩΡΙΑΙΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

	8	ώρες εργασίας ημερησίως
x	20	εργάσιμες ημέρες κάθε μήνα
=	160	ώρες εργασίας μηνιαίως
	160	ώρες εργασίας μηνιαίως
x	12	μήνες
=	1.920	ώρες εργασίας ετησίως
	1.920	ώρες εργασίας ετησίως
x	15	€ ωριαία αποζημίωση
=	28.800	€ ετήσιος τζίρος γραφείου
	28.800	€ ετήσιος τζίρος γραφείου
x	35%	μέσος όρος κερδοφορίας κλάδου
=	10.080	€ καθαρό κέρδος
	10.080	€ καθαρό κέρδος
:	14	μηνιαίες απολαβές, (12 μήνες και 2 μήνες δώρο)
=	720	€ καθαρό κέρδος κάθε μήνα

Αν και η ενδεικτική τιμή ωριαίας αποζημίωσης των 15 ευρώ αποτελεί υπόθεση εργασίας, όμως είναι φανερό από το παραπάνω μοντέλο υπολογισμού της ότι βασίζεται στα κατώτερα όρια απολαβών. Η χρέωση ποσού μικρότερου των 15 ευρώ ανά ώρα, χωρίς να απαγορεύεται από την Ένωση, δεν συνιστάται σε καμιά περίπτωση για προφανείς λόγους.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΜΟΙΒΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΜΕΛΕΤΗ

Η ακριβής αμοιβή για κάθε δημιουργική υπηρεσία γραφιστικής προκύπτει πολλαπλασιάζοντας τον προτεινόμενο απαιτούμενο χρόνο που αναγράφεται δίπλα σε κάθε εργασία στους πίνακες των εισηγητών που ακολουθούν, επί την τιμή ωριαίας αποζημίωσης κάθε επαγγελματία. Είναι αυτονόητο πως η ακριβής τιμή της ωριαίας αποζημίωσης είναι διαφορετική για κάθε επαγγελματία ή επιχείρηση και υπολογίζεται με βάση τα λειτουργικά έξοδα, τις αποσβέσεις, το προσωπικό, την εμπειρία κ.λπ.

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

- ΣΗΜΑ - ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ - ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
Γιώργος Μαρκάκης, DASC Design Strategy
- ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
Αιμίλιος Πανουσόπουλος, DS Design Studio
- ΑΦΙΣΣΑ - ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (OUTDOOR) -
ΕΞΗΦΥΛΛΑ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΔΙΣΚΩΝ ΚΑΙ CD
Γιάννης Γιαννακάκης, Egg Design Studio
- ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ - ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ (P.O.S.)
Γιάννης Κουρούδης, K2 Design
- ΕΝΤΥΠΑ
Κώστας Σαμοΐλης, ΑΣΠΑ & ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΜΟΪΛΗΣ

ΣΗΜΑ - ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ - ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΘΕΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'
ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ Έρευνα – Μελέτη – Προτάσεις – Διορθώσεις - Χρωμότυπος - Τελικός σχεδιασμός - Χρωματική κωδικοποίηση κατά Pantone και CMYK	35-100 ώρες (x 15€ = 525-1.500€)	100-200 ώρες (x 15€ = 1.500-3.000€)	200 ώρες min. (x 15€ = 3.000€+)
ΣΗΜΑ Έρευνα – Μελέτη – Προτάσεις – Διορθώσεις - Χρωμότυπος - Τελικός σχεδιασμός - Χρωματική κωδικοποίηση κατά Pantone και CMYK	35-100 ώρες	100-200 ώρες	200 ώρες min.
ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Σχεδιασμός Βασικής Εταιρικής Ταυτότητας. Σαν Βασική Εταιρική ταυτότητα ορίζουμε τις εξής εφαρμογές: επιστολόχαρτο Α & Β, φάκελλος DL, επαγγελματική κάρτα. Περιλαμβάνονται: Έρευνα - Μελέτη - Προτάσεις - Διορθώσεις - Τελικός Σχεδιασμός.	100 ώρες (x 15€ = 1.500€)	180 ώρες (x 15€ = 2.700€)	250 ώρες min. (x 15€ = 3.000€+)
Διάφορες εφαρμογές (αναλυτικά): Επιστολόχαρτο (Α & Β σελίδα)	20 ώρες	32 ώρες	40 ώρες
Φάκελλος DL	12 ώρες	20 ώρες	30 ώρες
Εμπορική Κάρτα	16 ώρες	25 ώρες	35 ώρες
Σχεδιασμός Οχημάτων- το κάθε ένα (van, φορτηγά, βυτιοφόρα κλπ-συνολική αντιμετώπιση όλων των όψεων)	65 ώρες	105 ώρες	150 ώρες
Εμπορικά έντυπα, μηχανογραφικά ή μπλόκ -το κάθε ένα (Τιμολόγιο, Δελτίο Αποστολής, πιστωτικό Σημείωμα κλπ)	15 ώρες	25 ώρες	35 ώρες
Σφραγίδα	6 ώρες	10 ώρες	15 ώρες
Αυτοκόλλητο επικοινωνίας	10 ώρες	18 ώρες	24 ώρες
Φάκελλοι άλλου μεγέθους πλήν DL -το κάθε μέγεθος	8 ώρες	15 ώρες	25 ώρες
Fax Cover	10 ώρες	20 ώρες	28 ώρες
Folder (περιλαμβάνεται σχεδιασμός ειδικού κοπτικού-καλουπιού)	40 ώρες	50 ώρες	64 ώρες
Έντυπο «With Compliments» (Με φιλικούς χαιρετισμούς)	10 ώρες	18 ώρες	24 ώρες
Στολές προσωπικού (το κάθε είδος-πχ. μπλούζα, φόρμα, μπουφάν, καπέλο, φούτερ κλπ)	25 ώρες	42 ώρες	105 ώρες
Εξωτερική σήμανση μεμονωμένου καταστήματος (ταμπέλα, φωτεινό φανάρι, επιγραφή σε βιτρίνα)	60 ώρες	120 ώρες	-
Εξωτερική σήμανση αλυσίδας καταστημάτων (πυλώνες, ταμπέλα, στοιχεία όψης, φωτεινό φανάρι, επιγραφή σε βιτρίνα, πόρτα καταστήματος κλπ)	-	-	250 ώρες min.
ΕΤΑΙΡΙΚΟ MANUAL ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ Το Manual καλύπτει με ενδεικτικά σχέδια και λεπτομερείς τεχνικές πληροφορίες όλες τις πιθανές εφαρμογές του σήματος, αναλύοντας κυρίως την φιλοσοφία σχεδιασμού της Εταιρικής Ταυτότητας. Οι τελικές μακέτες των εφαρμογών χρεώνονται ξεχωριστά, όπως αναλυτικά αναφέρθηκε παραπάνω.	-	150-250 ώρες	250-500 ώρες

Στις παραπάνω προτεινόμενες ώρες που απαιτεί κάθε μελέτη ΔΕΝ περιλαμβάνονται ώρες, αμοιβές και κόστη: ηλεκτρονικής επεξεργασίας, φωτογράφησης, ενοικίασεως φωτογραφιών, εικονογράφου, κειμενογράφου, μεταφραστή, κόστη προεκτύπωσης όπως φιλμ, ηλεκτρονικό μοντάζ, δοκίμια, σκαναρίσματα κλπ, κόστη εκτύπωσης όπως, μοντάζ, αγορά χαρτιού, δίπλωμα, βιβλιοδεσία, ψηφιακές εκτυπώσεις, κλπ, αμοιβές τρίτων (φροντιστηρίου φωτογράφησης, μοντέλων, στυλίστα κλπ), έξοδα μεταφοράς κάθε είδους (ταχυμεταφορές, μεταφορικές εταιρίες κλπ), έξοδα μετακίνησης και διαμονής εκτός έδρας, εγγραφή αρχείων ή υλικού σε CD, ΦΠΑ ή άλλες κρατήσεις κλπ.

ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΘΕΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'
ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΣΚΕΠΤΙΚΟΥ (CONCEPT) Μελέτη Επικοινωνιακού Σκεπτικού (concept) που θα εφαρμοστεί σε καταχωρίσεις στις εφημερίδες, στα περιοδικά, στην υπαίθρια διαφήμιση κλπ. Οι ώρες εργασίας που υπολογίζονται περιλαμβάνουν την Έρευνα, την Μελέτη και την Περιγραφή του Επικοινωνιακού Σκεπτικού.	-	200 ώρες	300 ώρες
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ Οι ώρες εργασίας υπολογίζονται ώστε να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προσχέδια σε φυσικό μέγεθος (μέχρι 3 διαφορετικά), διορθώσεις στα προσχέδια, και τον τελικό σχεδιασμό του προσχεδίου που θα επιλεγεί. Σαλόني ή δύο συνεχόμενες σελίδες	-	90 ώρες	115 ώρες
Ολοσέλιδη ή Α4	45 ώρες	75 ώρες	100 ώρες
Μισή σελίδα	32 ώρες	60 ώρες	80 ώρες
1/4 σελίδας	22 ώρες	30 ώρες	45 ώρες
Προσαρμογές σε άλλη διάσταση: επιπλέον 30 – 50% της αρχικής τιμής για κάθε προσαρμογή ανάλογα με την δυσκολία Προσαρμογές σε άλλη γλώσσα ή αλλαγή κειμένου με διατήρηση του layout (όπως πχ σε σειρά αγγελιών κλπ): επιπλέον 40 – 60% της αρχικής τιμής για κάθε προσαρμογή ανάλογα με την δυσκολία			
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ Οι ώρες εργασίας υπολογίζονται ώστε να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προσχέδια σε φυσικό μέγεθος (μέχρι 3 διαφορετικά), διορθώσεις στα προσχέδια, και τον τελικό σχεδιασμό του προσχεδίου που θα επιλεγεί. Σαλόني ή δύο συνεχόμενες σελίδες	-	100 ώρες	125 ώρες
Ολοσέλιδη	50 ώρες	82 ώρες	108 ώρες
Μισή σελίδα	35 ώρες	64 ώρες	86 ώρες
1/4 σελίδας	26 ώρες	40 ώρες	55 ώρες
Προσαρμογές σε άλλη διάσταση: επιπλέον 30 – 50% της αρχικής τιμής για κάθε προσαρμογή ανάλογα με την δυσκολία Προσαρμογές σε άλλη γλώσσα ή αλλαγή κειμένου με διατήρηση του layout: επιπλέον 40 – 60% της αρχικής τιμής για κάθε προσαρμογή ανάλογα με την δυσκολία			
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΕΙΔΙΚΟΥ Η ΚΛΑΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ, ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΛΠ Οι ώρες εργασίας υπολογίζονται ώστε να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προσχέδια σε φυσικό μέγεθος (μέχρι 3 διαφορετικά), διορθώσεις στα προσχέδια, και τον τελικό σχεδιασμό του προσχεδίου που θα επιλεγεί. Σαλόني ή δύο συνεχόμενες σελίδες	60 ώρες	80 ώρες	100 ώρες
Ολοσέλιδη ή Α4	40 ώρες	68 ώρες	88 ώρες
Μισή σελίδα	30 ώρες	55 ώρες	70 ώρες
1/4 σελίδας	18 ώρες	26 ώρες	40 ώρες
Προσαρμογές σε άλλη διάσταση: επιπλέον 30 – 50% της αρχικής τιμής για κάθε προσαρμογή ανάλογα με την δυσκολία Προσαρμογές σε άλλη γλώσσα ή αλλαγή κειμένου με διατήρηση του layout (όπως πχ σε σειρά αγγελιών κλπ): επιπλέον 40 – 60% της αρχικής τιμής για κάθε προσαρμογή ανάλογα με την δυσκολία			

Στις παραπάνω προτεινόμενες ώρες που απαιτεί κάθε μελέτη ΔΕΝ περιλαμβάνονται ώρες, αμοιβές και κόστη: ηλεκτρονικής επεξεργασίας, φωτογράφισης, ενοικιάσεως φωτογραφιών, εικονογράφου, κειμενογράφου, μεταφραστή, κόστη προεκτύπωσης όπως φιλμ, ηλεκτρονικό μοντάζ, δοκίμια, σκαναρίσματα κλπ, κόστη αγοράς μέσου (πχ χώρος σε περιοδικά, εφημερίδες κλπ), έρευνες αγοράς, μελέτες media planning, έξοδα μεταφοράς κάθε είδους (ταχυμεταφορές, μεταφορικές εταιρίες κλπ), έξοδα μετακίνησης και διαμονής εκτός έδρας, εγγραφή αρχείων ή υλικού σε CD, ΦΠΑ ή άλλες κρατήσεις κλπ.

ΑΦΙΣΣΑ - ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (OUTDOOR) - ΕΞΟΦΥΛΛΑ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΔΙΣΚΩΝ ΚΑΙ CD

ΘΕΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'
ΑΦΙΣΣΕΣ Οι ώρες εργασίας υπολογίζονται ώστε να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προσχέδια σε φυσικό μέγεθος (μέχρι 3 διαφορετικά), διορθώσεις στα προσχέδια, και τον τελικό σχεδιασμό του προσχεδίου που θα επιλεγεί Αφισσέτες 25 x 35 εκ. & A4	22 ώρες	36 ώρες	56 ώρες
Αφισσέτες 35 x 50 εκ. & A3	28 ώρες	45 ώρες	85 ώρες
Αφισσές 50 x 70 εκ. / 61 x 86 εκ. / 70 x 100 εκ. & A2	40 ώρες	65 ώρες	140 ώρες
Προσαρμογές σε άλλο μέγεθος ή άλλη γλώσσα: +30 - 50% ανά προσαρμογή ανάλογα με την δυσκολία			
ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (OUTDOOR) Οι ώρες εργασίας υπολογίζονται ώστε να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προσχέδια σε φυσικό μέγεθος ή υπό κλίμακα (μέχρι 3 διαφορετικά), διορθώσεις στα προσχέδια, και τον τελικό σχεδιασμό του προσχεδίου που θα επιλεγεί Γιγαντοαφίσσες (12 φύλλες, 48φύλλες ή μόνιμες θέσεις αντίστοιχων διαστάσεων)	100 ώρες	152 ώρες	200 ώρες
Αφίσσες Στάσεων (BUS STOPS), Αυτοστήριχτο banner ή «αράχνη»	80 ώρες	110 ώρες	140 ώρες
Αφίσσες για «Ρακέττες» ή για Pissas	80 ώρες	110 ώρες	140 ώρες
Ντύσιμο οχήματος (αυτοκινήτου, λεωφορείου, τρόλεϋ, κλπ)	-	150 ώρες	180 ώρες
Εφαρμογή με αυτοκόλλητο σε βιτρίνα	92 ώρες	68 ώρες	150 ώρες
Ντύσιμο όψης κτιρίου (εφαρμογή μεγάλης διάστασης)	100 ώρες	155 ώρες	220 ώρες
ΕΞΟΦΥΛΛΑ ΔΙΣΚΩΝ Οι ώρες εργασίας υπολογίζονται ώστε να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προσχέδια σε φυσικό μέγεθος (μέχρι 3 διαφορετικά), διορθώσεις στα προσχέδια, και τον τελικό σχεδιασμό του προσχεδίου που θα επιλεγεί Δίσκων ή CD (Μονών)-Οψεις και Ετικέττα	40 ώρες	95 ώρες	160 ώρες
Δίσκων ή CD (Αλμπουμ)-Οψεις και Ετικέττες	60 ώρες	120 ώρες	200 ώρες
Ένθετο έντυπο με στίχους και πληροφορίες για CD (8σέλιδο)	65 ώρες	100 ώρες	128 ώρες
Ένθετο έντυπο με στίχους και πληροφορίες για CD (16σέλιδο)	100 ώρες	140 ώρες	180 ώρες
ΣΗΜΑ ΚΑΛΙΤΕΧΝΗ Ή ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ Έρευνα - Μελέτη - Προτάσεις - Διορθώσεις - Χρωμότυπος - Τελικός σχεδιασμός - Χρωματική κωδικοποίηση κατά Pantone και CMYK	30-90 ώρες	90-180 ώρες	180 ώρες min.
ΕΞΟΦΥΛΛΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΠΙΚΑΛΥΜΑ (Κουβερτούρα)	30 ώρες	72 ώρες	88 ώρες
Εξώφυλλο βιβλίου	36 ώρες	65 ώρες	100 ώρες
Εξώφυλλα σειράς βιβλίων (από 3 και πάνω) το κάθε ένα	25 ώρες	36 ώρες	60 ώρες
ΣΗΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ Ή ΣΕΙΡΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ Έρευνα - Μελέτη - Προτάσεις - Διορθώσεις - Χρωμότυπος - Τελικός σχεδιασμός - Χρωματική κωδικοποίηση κατά Pantone και CMYK	30-90 ώρες	90-180 ώρες	180 ώρες min.

Στις παραπάνω προτεινόμενες ώρες που απαιτεί κάθε μελέτη ΔΕΝ περιλαμβάνονται ώρες, αμοιβές και κόστη: ηλεκτρονικής επεξεργασίας, φωτογράφισης, ενοικίασεως φωτογραφιών, εικονογράφου, κειμενογράφου, μεταφραστή, κόστη προεκτύπωσης όπως φιλμ, ηλεκτρονικό μοντάζ, δοκίμια, σκαναρίσματα κλπ, κόστη αγοράς μέσου (πχ χώρος σε ρακέτες, bus stops κλπ), έρευνες αγοράς, μελέτες media planning, έξοδα αφισσοκόλλησης, έξοδα μεταφοράς κάθε είδους (ταχυμεταφορές, μεταφορικές εταιρίες κλπ), έξοδα μετακίνησης και διαμονής εκτός έδρας, εγγραφή αρχείων ή υλικού σε CD, ΦΠΑ ή άλλες κρατήσεις κλπ.

ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ - ΥΛΙΚΟ ΠΡΩΘΗΣΗΣ (P.O.S.)

ΘΕΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'
ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΕΠΤΙΚΟΥ ΣΥΣΚΕΥΣΙΑΣ (CONCEPT) Μελέτη Σκεπτικού Συσκευασίας (concept) που θα εφαρμοστεί σε σειρά συσκευασιών. Οι ώρες εργασίας που υπολογίζονται περιλαμβάνουν την Έρευνα, την Μελέτη και την Περιγραφή του Σκεπτικού Συσκευασίας. Δεν περιλαμβάνουν τα προσχέδια, τις διορθώσεις και τον τελικό σχεδιασμό των επιλεγμένων συσκευασιών που υπολογίζονται ξεχωριστά όπως περιγράφεται παρακάτω.	-	200 ώρες	300 ώρες
ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ Οι ώρες εργασίας υπολογίζονται ώστε να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προσχέδια σε φυσικό μέγεθος (μέχρι 3 διαφορετικά), διορθώσεις στα προσχέδια, και τον τελικό σχεδιασμό του προσχεδίου που θα επιλεγεί. Για ένα μόνο προϊόν	100 ώρες	170 ώρες	260 ώρες min.
Για ομάδα προϊόντων (οικογένεια) κάθε προϊόν πλύν του αρχικού	30 ώρες	115 ώρες	170 ώρες min.
Ετικέττα	88 ώρες	140 ώρες	230 ώρες min.
«Κοστούμι» μπουκαλιού	95 ώρες	160 ώρες	250 ώρες min.
Χαρτοκιβώτιο	30 ώρες	65 ώρες	115 ώρες
Πολλαπλή συσκευασία (πχ περίβλημα 6πλής συσκευασίας μπίρας -6pack)	50 ώρες	90 ώρες	120 ώρες
Χαρτί περιτυλίγματος	35 ώρες	70 ώρες	100 ώρες
Σακούλες (πλαστικές ή χάρτινες)	40 ώρες	80 ώρες	100 ώρες
Προσαρμογές σε άλλο μέγεθος ή άλλη γλώσσα: 30 – 50% για κάθε προσαρμογή ανάλογα με την δυσκολία			
ΥΛΙΚΟ ΠΡΩΘΗΣΗΣ (P.O.S.) Οι ώρες εργασίας υπολογίζονται ώστε να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα προσχέδια σε φυσικό μέγεθος (μέχρι 3 διαφορετικά), διορθώσεις στα προσχέδια, και τον τελικό σχεδιασμό του προσχεδίου που θα επιλεγεί Δείκτης ραφίου	30 ώρες	84 ώρες	110 ώρες
Stand προώθησης	44 ώρες	96 ώρες	120 ώρες
Stand για έντυπα ειδικού σχήματος (take-one stand). Δεν περιλαμβάνεται το έντυπο. Περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός του κοπτικού.	56 ώρες	125 ώρες	180 ώρες
Stand προβολής προϊόντος ειδικού σχήματος (display). Περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός του κοπτικού.	100 ώρες	175 ώρες	230 ώρες min.
Ειδικές κατασκευές (γόνδολες, ραφιέρες κλπ)	-	190 ώρες	260 ώρες min.
Αυτοκόλλητα (βιτρίνας, πατώματος κλπ)	40 ώρες	100 ώρες	140 ώρες
Mobile οροφής	35 ώρες	84 ώρες	120 ώρες
MANUAL ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΙΟΝΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ Αναφέρεται πάντα σε σειρά συσκευασιών ή σε προϊόντα που έχουν μεγάλο εύρος εφαρμογών, μεγεθών, υλικών επικοινωνίας κλπ. Το Manual καλύπτει με ενδεικτικά σχέδια και λεπτομερείς τεχνικές πληροφορίες όλες τις πιθανές εφαρμογές του σήματος και της εικόνας του προϊόντος (Brand Image), αναλύοντας κυρίως την φιλοσοφία σχεδιασμού της Προϊοντικής Ταυτότητας και των εφαρμογών προβολής, τοποθέτησης, υλικού P.O.S. κλπ. Οι τελικές μακέτες των ίδιων των συσκευασιών και εφαρμογών χρεώνονται ξεχωριστά, όπως αναλυτικά αναφέρθηκε.	-	150-250 ώρες	250-500 ώρες

Στις παραπάνω προτεινόμενες ώρες που απαιτεί κάθε μελέτη DEN περιλαμβάνονται ώρες, αμοιβές και κόστη: ηλεκτρονικής επεξεργασίας, φωτογράφισης, ανοικιάσεως φωτογραφιών, εικονογράφου, κειμενογράφου, μεταφραστή, κόστη προεκτύπωσης όπως φιλμ, ηλεκτρονικό μοντάζ, δοκίμια, σκαναρίσματα κλπ, έρευνες αγοράς, έξοδα μεταφοράς κάθε είδους (ταχυμεταφορές, μεταφορικές εταιρίες κλπ), έξοδα μετακίνησης και διαμονής εκτός έδρας, εγγραφή αρχείων ή υλικού σε CD, ΦΠΑ ή άλλες κρατήσεις κλπ.

ΕΝΤΥΠΑ

ΘΕΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β'	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ'
PROSPECTUS (ΕΤΑΙΡΙΚΑ Η ΠΡΟΙΟΝΤΙΚΑ) Μονόφυλλο (μέχρι Α4 ή 25 x 35 cm)	28 ώρες	60 ώρες	80 ώρες
Δίπτυχο (κλειστό-ξακρυστό μέχρι Α4 ή 25 x 35 cm)	36 ώρες	72 ώρες	100 ώρες
Τρίπτυχο (κλειστό-ξακρυστό μέχρι Α4 ή 25 x 35 cm)	48 ώρες	90 ώρες	120 ώρες
Τετράπτυχο (κλειστό-ξακρυστό μέχρι Α4 ή 25 x 35 cm)	64 ώρες	112 ώρες	140 ώρες
ΠΟΛΥΣΕΛΙΔΑ PROSPECTUS (ΕΤΑΙΡΙΚΑ Η ΠΡΟΙΟΝΤΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ Α4 Η 25 Χ 35 CM) Μελέτη - Σκεπτικό εντύπου (concept) - Προσχέδια - Εξώφυλλο	40 ώρες	84 ώρες	100 ώρες
Κάθε σελίδα ύλης	4 ώρες	6 ώρες	8 ώρες
DIRECT MAIL & ΕΝΤΥΠΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ, ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ ΚΛΠ (ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΟ-ΞΑΚΡΥΣΤΟ ΜΕΧΡΙ Α4 Η 25 Χ 35 CM) (Φάκελος, Επιστολή, Prospect, Απαντητικό Δελτίο)	55 ώρες	110 ώρες	145 ώρες
ΠΟΛΥΣΕΛΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΟ-ΞΑΚΡΥΣΤΟ ΜΕΧΡΙ Α4 Η 25 Χ 35 CM) Μελέτη - Σκεπτικό εντύπου (concept) - Προσχέδια - Εξώφυλλο	35 ώρες	65 ώρες	90 ώρες
Κάθε σελίδα ύλης	3-4 ώρες	5-6 ώρες	7 ώρες
ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ (ANNUAL REPORT ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΟ-ΞΑΚΡΥΣΤΟ ΜΕΧΡΙ Α4 Η 25 Χ 35 CM) Μελέτη - Σκεπτικό εντύπου (concept) - Προσχέδια - Εξώφυλλο	-	-	135 ώρες
Κάθε σελίδα ύλης (περιέχει πιθανούς πίνακες, γραφήματα κλπ)	-	-	10 ώρες
NEWSLETTER (ΕΝΤΥΠΑ Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ, ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΟ-ΞΑΚΡΥΣΤΟ ΜΕΧΡΙ Α4 Η 25 Χ 35 CM) Σκεπτικό (concept) - Προσχέδια & Μελέτη πρώτου τεύχους - Εξώφυλλο	-	100 ώρες	120 ώρες
Κάθε σελίδα ύλης	-	6 ώρες	8 ώρες
ΠΕΡΙΟΔΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ (ΠΧ ΚΛΑΔΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΟ-ΞΑΚΡΥΣΤΟ ΜΕΧΡΙ Α4 Η 25 Χ 35 CM) Σκεπτικό (concept) - Προσχέδια & Μελέτη πρώτου τεύχους - Εξώφυλλο	-	135 ώρες min.	170 ώρες min.
Κάθε σελίδα ύλης	-	10 ώρες	12 ώρες
ΠΟΛΥΣΕΛΙΔΑ ΕΝΤΥΠΑ ΠΩΛΗΤΩΝ (SALES ORGANISERS ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΟ-ΞΑΚΡΥΣΤΟ ΜΕΧΡΙ Α4 Η 25 Χ 35 CM) Εξώφυλλο	-	92 ώρες	120 ώρες
Κάθε σελίδα ύλης	-	6 ώρες	8 ώρες
ΠΟΛΥΣΕΛΙΔΟΙ ΠΡΟΙΟΝΤΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ (ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΚΛΕΙΣΤΟ-ΞΑΚΡΥΣΤΟ ΜΕΧΡΙ Α4 Η 25 Χ 35 CM) Εξώφυλλο	-	92 ώρες	120 ώρες
Κάθε σελίδα ύλης	-	8 ώρες	10 ώρες

Στις παραπάνω προτεινόμενες ώρες που απαιτεί κάθε μελέτη ΔΕΝ περιλαμβάνονται ώρες, αμοιβές και κόστη: ηλεκτρονικής επεξεργασίας, φωτογράφισης, ενοικιάσεως φωτογραφιών, εικονογράφου, κειμενογράφου, μεταφραστή, κόστη προεκτύπωσης όπως φιλμ, ηλεκτρονικό μοντάζ, δοκίμια, σκαναρίσματα κλπ, κόστη αγοράς μέσου (πχ φιλοξενία εντύπου σε περιοδικά, εφημερίδες κλπ), έρευνες αγοράς, μελέτες media planning, έξοδα μεταφοράς κάθε είδους (ταχυμεταφορές, μεταφορικές εταιρίες κλπ), έξοδα μετακίνησης και διαμονής εκτός έδρας, εγγραφή αρχείων ή υλικού σε CD, ΦΠΑ ή άλλες κρατήσεις κλπ.

